

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 9P/195/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1622201956
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurnotová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2023:1622201956.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, sudkyňou JUDr. Janou Kurnotovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti X.: O., nar. XX.XX.XXXX a H., nar. XX.XX.XXXX, t. č. umiestnené v Centre pre deti a rodiny Malacky, so sídlom Hviezdoslavova 73, Malacky, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Záhorácka 2942/60A, Malacky, deti rodičov: matky neb. T. C., nar. XX.XX.XXXX, zomr. dňa XX.XX.XXXX a otca F. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. Q. XXX, o návrhu U. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P., na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd zrušuje ústavnú starostlivosť nariadenú nad maloletými deťmi X.: O., nar. XX.XX.XXXX a H. nar. XX.XX.XXXX, rozsudkom tunajšieho súdu č.k 8P/265/2018-50 zo dňa 07.10.2019 v spojení s rozsudkom tunajšieho súdu č.k 9P/127/2020-20 zo dňa 16.04.2021.

Maloleté deti X.: O., nar. XX.XX.XXXX a H. nar. XX.XX.XXXX, sa zverujú do náhradnej osobnej starostlivosti U. W., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia a je oprávnená zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok v bežných veciach.

Otec F. X., nar. XX.XX.XXXX, je povinný prispievať na výživu každého z maloletých detí X. výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne, ktoré výživné je povinný poukazovať Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Záhorácka 2942/60A, Malacky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred počnúc právoplatnosťou rozsudku v časti zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 30.08.2022 sa navrhovateľka domáhala zverenia maloletej O. a H. do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnila tým, že nechce, aby boli maloleté deti v detskom domove, pozná ich od malička a chce ich do svojej starostlivosti. Uviedla, že otec maloletých detí s jej návrhom súhlasí. Podaním doručeným súdu dňa 05.12.2022 doplnila svoj návrh o uvedenie, že je sesternica maloletých detí z otcovej strany. Jej mama a otec maloletých detí sú súrodenci. Maloleté deti pozná od narodenia, má s nimi dobrý vzťah. Po smrti matky maloletých detí sa o ne so svojou matkou starala, kým išli do detského domova. Uviedla, že dievčatá budú mať už 17 rokov a po 18 roku by išli do ďalšieho domova, čo ona nechce dopustiť. Ďalej uviedla, že má 45 rokov, je bezdetná, dokáže sa o maloleté deti postarať, pričom jej bude pomáhať aj jej matka. Má trvalý pobyt v meste Malacky, na Slovensku žila 24 rokov, aktuálne sa zdržiava v Českej republike. Dôvodila, že chce dať maloletým deťom domov, bývanie, slobodu a lásku. Ďalej uviedla, že vlastní rodinný dom, kde býva spolu s matkou, je zamestnaná, dobre zarobí a vie sa o maloleté deti postarať.

2. Otec aj kolízny opatrovník so zverením do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky súhlasili.

3. Súd sa oboznámil s návrhom a jeho prílohami, obsahom poručenského spisu maloletých detí vedeného na tunajšom súde a vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, otca maloletých detí a listinnými dôkazmi založenými v spise, a to: vykonanými pohovormi s maloletou O., rodnými listami maloletých detí, lustráciou účastníkov v registri obyvateľov, lustráciou v Sociálnej poisťovni, správou Městského úřadu Uherské Hradiště zo dňa 13.12.2022, potvrdením o príjme navrhovateľky, potvrdením o zdravotnom stave navrhovateľky, správou ÚPSVaR Malacky o maloletých deťoch zo dňa 14.11.2022, zo dňa 26.01.2023 a zo dňa 30.03.2023, správou Centra pre deti a rodiny Malacky o maloletých deťoch zo dňa 13.03.2023 a zo dňa 21.08.2023, potvrdením T. C. zo dňa 22.05.2023, z čoho zistil nasledovný skutkový a právny stav.

4. Zo spisovej dokumentácie maloletých detí vedenej tunajším súdom súd zistil, že maloleté deti boli na základe neodkladného opatrenia Okresného súdu Malacky č.k. 9PPOm/1/2018-13 umiestnené v Centre pre deti a rodiny Skalica a rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 8P/265/2018 zo dňa 07.10.2019, právoplatným dňa 04.11.2019 bola nad maloletými nariadená ústavná starostlivosť, a to v Centre pre deti a rodiny Skalica. Otec bol zaviazaný na platenie výživného na každé z maloletých detí vo výške 30% zo sumy životného minima pre nepľnoleté, nezaopatrované dieťa mesačne podľa osobitného zákona na účet zariadenia. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 9P/245/2019-25 zo dňa 17.12.2019 právoplatným dňa 23.01.2020 súd nariadil Centru pre deti a rodiny Skalica, aby maloleté deti odovzdalo do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Malacky. Rozsudkom Okresného súdu Malacky č.k. 9P/127/2020-20 zo dňa 16.04.2021, právoplatným dňa 03.06.2021 súd rozhodol o zmene zariadenia, kde sa má vykonávať ústavná starostlivosť tak, že sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Malacky.

5. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky zo dňa 14.11.2022 maloleté boli od prvého dňa umiestnené spolu v špecializovanej samostatne usporiadanej skupine. Dievčatá sú v skupine adaptované. Sú na seba veľmi naviazané, ich súrodenecký vzťah je veľmi intenzívny. Hlavne H. je veľmi naviazaná na O.. Neustále vyhľadáva jej prítomnosť, avšak už menej ako po príchode do zariadenia. Maloletá O. navštevuje 9. ročník v Špeciálnej škole v P.. Vzdelávaná je vo variante B., do školy chodí rada a napreduje. Intelekt je orientačne v pásme stredne ťažkého mentálneho postihnutia. O. sa v rozhovoroch zaoberá najmä témou budúcnosti a vzťahmi, ktoré intenzívne prežíva. Má veľmi pekný vzťah s H.. Prejavuje o sestru záujem, pomáha jej, dokáže ju uspokojiť i usmerniť. Cíti sa za H. zodpovedná, čo ju niekedy zaťažuje. Plánuje si budúcnosť spolu ňou. Aktuálne je zaťažená témou možnosti odchodu do starostlivosti tety U. W.. Subjektívne si je bližšia s tetou G., zároveň ju však teší pozornosť tety U. a láka ju život v rodine. Vzťah s otcom je chladný, kontakt sporadický zo strany otca. O. trápí otcov nezáujem. Maloletá H. navštevuje 9. ročník v Špeciálnej škole v P.. Vzdelávaná je vo variante C. Mentálna úroveň H. je nižšia ako O.. Pri zámernej činnosti nevydrží. Jedinou činnosťou, pri ktorej vydrží celé hodiny, je počúvanie hudby, spievanie. Do školy chodí v sprievode vychovávateľky. Z psychologického hľadiska je H. dieťa s viacnásobným postihnutím - detská mozgová obrna, detský autizmus. Amoky, počas ktorých veľa kričala, postupne odzneli, občasne sa prejavujú s príchodom periódy, prípadne v novom prostredí. Inak H. prežíva pokojné obdobie. Kontakt je vzhľadom na postihnutie ťažšie nadviazať. Na známe osoby ale reaguje, dokáže dať najavo svoje potreby, či nesúhlas. Porozumenie je na lepšej úrovni ako aktívna stránka reči. Intelekt je orientačne v hornom pásme ťažkého mentálneho postihnutia. Všetky činnosti vykonáva s asistenciou. Nedokáže vyjadriť názor na rodinu. Telefonický kontakt s otcom si neuvedomuje, otec sa o H. rozpráva s jej sestrou O.. Otec maloletých detí pán F. X. sa o deti zaujíma len sporadicky. Na návštevy chodieval málo. Občas telefonuje na skupinu. O. býva z týchto telefonátov rozladená. Všetko veľmi prežíva a intenzívne rieši. Rebeka návštevy otca nevníma tak ako O.. Dievčatá sú v pravidelnom kontakte so sestrou matky pani G., ktorá s nimi pravidelne telefonuje 3x do týždňa a aj ich osobne navštevuje. Dievčatá sa tešia na jej návštevy. Od mesiaca február sa o deti zaujíma aj sesternica otca pani U. W.. O deti sa zaujíma, navštevuje ich, chodievala s nimi na vychádzky. Prejavila aj záujem zabezpečiť starostlivosť o deti. Býva v Českej republike. Bolo dohodnuté, že pani W. U. bude deti navštevovať a stretávať sa s nimi. Aktuálne prejavila záujem prevziať do svojej starostlivosti obidve dievčatá. Pani W. prejavila záujem o krátkodobé pobyty dievčat mimo centra v jej domácnosti. Cieľom plánu práce v CDR Malacky je príprava maloletých na osamostatnenie s ohľadom na mentálnu úroveň O. aj H..

6. Podľa šetrenia vykonaného Městským úřadem Uherské Hradiště zo dňa 13.12.2022 navrhovateľka žije vo vlastnom zrekonštruovanom rodinnom dome, spoločne so svojou matkou, mesačné náklady na domácnosť predstavujú sumu 7 500 Kč. Domácnosť navrhovateľky je účelne vybavená, pre pobyt maloletých detí je vhodne zariadená. Maloleté deti majú k dispozícii samostatnú izbu s priestranou dvojposteľou. Navrhovateľka pracuje v PENNY markete v J. M., jej mesačný príjem je cca 25 000 Kč.

7. Podľa správy ÚPSVaR Malacky zo dňa 26.01.2023 z vykonaného pohovoru s maloletou, dňa 25.01.2023 vykonali pracovníci Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pohovor s maloletou O., pri pohovore bola prítomná aj maloletá H., ktorá sa do pohovoru nezapájala. Maloletá súhlasila s vykonaním audio záznamu z pohovoru a dala súhlas aj na to, aby s obsahom pohovoru boli oboznámení aj účastníci konania. Maloletá O. uviedla, že by chcela byť zverená do starostlivosti pani W. a že by si priala odísť z CDR Malacky. Vzhľadom k tomu, že počas vianočných sviatkov a v mesiaci január 2023 boli realizované krátkodobé pobyty oboch maloletých detí v domácnosti pani W., nadviazali poverení pracovníci úradu počas pohovoru na túto tému. Maloletá O. uviedla, že s tetou U. chodili počas krátkodobých pobytov na prechádzky, rozprávali sa spolu, smiali sa a spievali piesne. Na vychádzky chodili do mesta. Maloletej bola počas pohovoru položená otázka týkajúca sa taktiež domácnosti navrhovateľky a priestoru, ktorý bol obom maloletým vyčlenený v rámci jej domácnosti počas krátkodobých pobytov. Maloletá O. odpovedala, že izbu, v ktorej spia, zdieľajú spolu s pani W.. Maloletá O. s H. spia v jednej posteli a teta U. spí s priateľom v druhej posteli. Podľa maloletej O. v domácnosti okrem pani W. a jej priateľa býva taktiež teta U., matka navrhovateľky a pes. Maloletá O. uviedla, že z CDR Malacky si ich pred krátkodobým pobytom prevezme vždy pani W., ktorá ich aj následne do CDR Malacky po ukončení krátkodobého pobytu privezie osobným autom v sprievode iného rodinného príslušníka, alebo blízkej osoby, aby necestovala sama. Maloletá uviedla, že si s pani W. rozumie a rozumie si aj s ostatnými členmi domácnosti pani W., ktorí tam spoločne žijú, a s ktorými prišla do kontaktu počas krátkodobých pobytov. Maloletá O. tiež uviedla, že sa k nej aj k maloletej H. pani W. počas krátkodobých pobytov a návštevnych pobytov v CDR Malacky správa dobre, i keď niekedy má zlé dni, pretože chodí do práce a potom je unavená a nervózna. Maloletá O. ale vzápätí uviedla, že to nevedí, že to sa každému stane, a že si to s pani W. vysvetlili. Maloletá O. uviedla, že s pani W. nemali počas krátkodobých pobytov žiadne nehody a taktiež verbalizovala, že sa teší na krátkodobý pobyt v jej domácnosti, ktorý sa mal realizovať od 27.01.2023 - 29.01.2023. Maloletá sa tešila najmä na spoločné vychádzky, ako aj na stravu, nakoľko uviedla, že pani W. a jej matka dobre varia, dokonca údajne už aj pribrala, chutí jej najmä špenát s vajíčkami. Maloletá O. tiež uviedla, že maloletá H. bola počas krátkodobých pobytov v domácnosti pani W. kľudná, nepotrebovala ani tulu vak, ktorý využíva ako relaxačnú a upokojujúcu pomôcku pri psychickom rozrušení. Vyjadrila sa, že chce zostať v kontakte aj so sestrou matky - tetou G.. Maloletá uviedla, že počas krátkodobého pobytu u navrhovateľky tam bol aj otec spolu s ich bratmi.

8. V správe ÚPSVaR Malacky zo dňa 30.03.2023 úrad uviedol, že maloletá O. sa vyjadrila, že by rada chodila do školy, pričom sa uvedomila, že o túto možnosť u navrhovateľky príde. Tiež prejavila záujem následne sa zamestnať. Uvádza, že navrhovateľka je prísna, pričom bolo badať, že má pekný vzťah k tete G.. Úrad poukázal na rozpory vo vyjadreniach maloletej O.. Vzhľadom na zdravotný stav maloletých detí úrad vyjadril pochybnosti, ako by bol v prípade zverenia navrhovateľke zabezpečený všestranný rozvoj maloletých detí a ako otázne hodnotil udržiavanie väzieb s ostatnými členmi rodiny a priklonil sa k zotrvaní maloletých detí v ústavnej starostlivosti.

9. S ohľadom na správu ÚPSVaR Malacky zo dňa 30.03.2023 bol dňa 25.05.2023 súdom vykonaný pohovor s maloletou za prítomnosti kolízneho opatrovníka maloletej, zvukový záznam z pohovoru je súčasťou spisu. Maloletá O. nesúhlasila, aby bol zvukový záznam účastníkom sprístupnený, čo súd s ohľadom na právo maloletej na súkromie vyplývajúce z čl. 16 Dohovoru o právach dieťaťa, potrebu ochrany pred konfliktom lojality a najlepším záujmom maloletej (čl. 3 Dohovoru) s poukazom na čl. 3 ods. 2 a čl. 4 Civilného mimosporového poriadku v spojení s čl. 5 Zákona o rodiny rešpektoval. (obdobne rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, sp.zn. 11CoP/241/2019 zo dňa 12. 11. 2019). Z obsahu pohovoru vyplynulo, že maloletá chce vyskúšať praktickú školu, do ktorej má nastúpiť v septembri a následne bude zhodnotené, či maloletá chce zotrvať v praktickej škole alebo chce byť zverená do náhradnej osobnej starostlivosti.

10. Podľa správy Centra pre deti a rodiny Malacky zo dňa 21.08.2023 maloletá O. bola od septembra 2023 je prijatá na denné štúdium na Praktickej škole v Spojenej škole v Malackách. Úlohy si

vypracovávala samostatne, niekedy jej bolo treba pomáhať. Pri sústredení dokáže veľmi pekne a čitateľne písať. Problémy má s plynulosťou čítania a nevedomuje si obsah prečítaného. O. veľmi rada počúva hudbu, spieva a tancuje. Je v období adolescencie, býva náladová, občas nervózna, rieši všetko, čo sa okolo nej deje. Veľa rieši svoj vzťah s otcom. Aktívne sa zapája do aktivít v skupine. Chodíva na samostatné vychádzky. Veľmi rada sa zapája do domácich prác, hlavne v kuchyni, vešia a skladá bielizeň, spolu s vychovávateľkou chodíva na drobné nákupy. Drobné nákupy zvládne aj sama. O. nemá vážne zdravotné problémy. Maloletá H. navštevovala 9. ročník v Spojenej škole v Malackách. Vo vzdelávaní bude pokračovať aj od septembra 2023. Vzdelávaná je vo variante C. Mentálna úroveň H. je nižšia ako u O.. Pri zámernej činnosti nevydrží. Jedinou činnosťou, pri ktorej vydrží celé hodiny je počúvanie hudby, spievanie. Je náročné s ňou pracovať na plnení úloh. Pospája body, vymaľuje plochu, ale nedodrží ohraničenie. Počíta na prstoch s pomocou. Nerozumie jednoduchým súvislostiam, ani pri otázke ako sa voláš, kto to je. Osvojuje si zručnosti pri domácich prácach. Dokáže utrieť riad, roztriedi ho a odloží na miesto. Pri skladaní osušiek, uterákov a utierok je nepresná, ale prácu dokončí. S pomocou pozametá plochu. Keď nemá náladu odmieta rázne slovom „nechce“. Podobnú skúsenosť majú aj v škole. H. sa naučila používať mobilný telefón, ktorý sa jej zakúpil z usparených peňazí z vreckového. H. na ňom počúva obľúbenú hudbu, má tam uložené fotky a videá seba a blízkych, ktoré si rada prezerá. Počúvanie hudby na mobilnom telefóne ju upokojuje. Po dohode s triednou učiteľkou si ho nosí aj do školy pre prípad potreby. V škole sa niekoľko krát stalo, že rozhadzovala stoličky, pretože nemala signál na mobile. Svoju nespokojnosť prejaví kričaním jačaním, občas napadne sestru O. plesnutím po chrbte. Pri osobnej hygiene potrebuje asistenciu. Rada lepí, triedi farby, ale nevie ich pomenovať. Rada tancuje aj napodobňuje tance z videoklipov. Chodievajú pravidelne na plaváreň, kde si to H. veľmi užíva. Voľný čas trávi v tulivaku. Vreckové si šetrí na nový tablet. Blízkou osobou detí je navrhovateľka - pani U. W., ktorá prejavila záujem o pobyty detí v jej domácnosti, v mesiaci december 2022 prešetril Mestský úrad J. M. jej bytové podmienky. Od 23.12.2022 do 27.12.2022 boli dievčatá spolu prvý krát na pobyte mimo centra u pani W.. Z pobytu sa vrátili spokojné. Na pobyte u pani W. boli aj v mesiaci január 2023 a február 2023 a to od 12.1.2023 do 15.01.2023, od 27.01.2023 do 29.01.2023 a od 17.02.2023 do 25.02.2023, vždy sa vrátili spokojné. Po pobytoch sa O. vyjadrovala, že keď bude zverená u U., tak nemusí chodiť do školy. Riešilo sa to aj s pani W. a bolo jej vysvetlené, že dievčatá aj po odchode k nej by mali mať nejakú aktivitu, mali by navštevovať školu alebo zariadenie vhodné pre ich rozvoj vzhľadom k ich postihnutiu. Vhodný by mohol byť aj denný stacionár alebo chránená dielňa. Pani W. našla v mieste svojho bydliska vhodné zariadenie, do ktorého by dievčatá po prípadnom zverení do jej starostlivosti mohli chodiť. Nasledujúci pobyt mimo centra sa realizoval od 01.07.2023 do 22.07.2023. Medzitým pobytmi pani W. navštevovala deti v zariadení. Z pobytu v mesiaci júl 2023 sa vrátili deti spokojné. Sestry sa tiež stretávajú so sestrou svojej zosnulej mamy pani Q., majú s ňou pekný vzťah, vždy sa na ňu tešia. Pani Q. chodíva za nimi do centra, chodia spolu na vychádzky, taktiež boli dievčatá na pobyte u nej doma, vrátili sa spokojné. S otcom sú dievčatá v kontakte prostredníctvom telefonátov, otec sporadicky telefonuje na skupinu. Zväčša s ním rozpráva O., niekedy reaguje pokojne, niekedy sa hnevá na otca aj na jeho partnerku R.. Občas otec príde za deťmi aj na návštevu. Vyživovaciu povinnosť si otec plní nepravidelne, naposledy čiastočne uhradil výživné v októbri 2022. Jeho dlh na výživnom k 31.07.2023 predstavuje sumu 750,59 Eur za každú dcéru, spolu 1501,18 Eur. O. aj H. poberajú náhradné výživné z ÚPSVaR Malacky. Cieľom plánu odbornej práce je príprava detí do náhradnej osobnej starostlivosti.

11. Navrhovateľka pri výsluchu uviedla, že býva v rodinnom dome, ktorý je v jej vlastníctve. Býva spolu s matkou, nemá deti. Má partnera, ktorý žije v X., niekedy sa zdržiava aj v jej domácnosti. Vypovedala, že je zamestnaná s príjmom okolo 25000 Kč mesačne. Ja zdravá, zdravotné problémy nemá. Krátkodobé pobyty maloletých detí u nej prebehli v poriadku. Maloletá H. nemala žiadny záchvat. So starostlivosťou o maloleté deti pomáhala rodine ešte počas života ich matky. Maloleté deti ju dobre poznajú. Často chodievali k nej na návštevu a tak isto aj ona ich navštevovala. V J. M. je možné, aby maloleté deti navštevovali denné zariadenie, pričom celodennú starostlivosť bude zabezpečovať deťom ona. Pomáhať jej bude aj jej matka, ktorá je dôchodkyňa. S maloletou O. udržiava aj telefonický kontakt. Zdravotné problémy nemá. Je si vedomá všetkých vecí, ktoré treba riešiť aj po dosiahnutí plnoletosti detí. Vyjadřila sa, že v kontakte s tetou G. brániť nechce.

12. Otec vypovedal, že súhlasí so zverením maloletých detí navrhovateľke. Domácnosť navrhovateľky pozná, chodíva k nej. Čo sa týka pomoci, tú vždy dostal len od navrhovateľky a jej matky, teda jeho sestry. Ďalej vypovedal, že do CDR Malacky chodí sporadicky, je v telefonickom kontakte s maloletou O.. Na krátkodobé pobyty si deti nebráva, nakoľko na to nemá vhodné bytové podmienky a celkovo osada v F. Q. nie je tým najlepším miestom pre maloleté deti.

13. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že maloleté deti chodia pravidelne asi každé 2 týždne na krátkodobé pobyty k navrhovateľke, pričom sa odtiaľ vracajú spokojné. Pozitívne zhodnotil záujem navrhovateľky. Zhodnotil, že je v záujme maloletých detí udržiavať väzby s rodinou a so zvereným do starostlivosti navrhovateľky súhlasil. Poukázal na vyjadrenie maloletej O., ktorá uviedla, že chce byť spolu so sestrou zverená do starostlivosti navrhovateľky.

14. Podľa čl. 1 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 2019/1111 z 25. júna 2019 o právomoci a uznávaní a výkone rozhodnutí v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností a o medzinárodných únosoch detí (ďalej aj len „nariadenie Rady (ES) č. 2019/1111“), toto nariadenie sa uplatňuje v týchto občianskych veciach: a) rozvod, rozluka alebo anulovanie manželstva; b) nadobúdanie, výkon, prenesenie, obmedzenie alebo odňatie rodičovských práv a povinností.

15. Podľa čl. 1 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 2019/1111, veci uvedené v odseku 1 písm. b) môžu zahŕňať najmä: a) opatrovnícke právo a právo styku s dieťaťom; b) poručníctvo, opatrovníctvo a podobné inštitúty; c) ustanovenie a úlohy osôb alebo subjektov, ktoré sú zodpovedné za osobu alebo majetok dieťaťa alebo ktoré dieťa zastupujú alebo mu pomáhajú; d) umiestnenie dieťaťa do ústavnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti; e) opatrenia na ochranu dieťaťa týkajúce sa správy, udržiavania majetku dieťaťa alebo nakladania s ním.

16. Podľa čl. 7 nariadenia Rady (ES) č. 2019/1111, súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania.

17. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

18. Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

19. Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť.

20. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

21. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

22. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

23. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

24. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

25. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

26. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

27. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

28. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

29. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

30. Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

31. Podľa § 47 ods. 1 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa, b) smrťou maloletého dieťaťa, c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej

osobnej starostlivosti, f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

32. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

33. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

34. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

35. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

36. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

37. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

38. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

39. Zverenie maloletého dieťaťa do výchovy inej osoby než rodiča (§ 45 ods. 1 Zákona o rodine) je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov; musí byť vždy opreté o starostlivé a spoľahlivé objasnenie tých okolností, ktoré svedčia pre záver, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zaistiť riadnu výchovu dieťaťa (R 64/1968). Dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti len vtedy, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa. Dôvody na strane rodičov môžu mať subjektívny i objektívny charakter. Môžu byť spôsobené zavineným zanedbávaním starostlivosti alebo aktuálnou nezavinenou neschopnosťou rodičov postarať sa o svoje maloleté dieťa. Zmyslom náhradnej osobnej starostlivosti je zabezpečiť dieťaťu v nepriaznivej životnej situácii, pozbavenému jeho prirodzeného rodinného prostredia, čo možno najbližšie podobné rodinné prostredie.

40. V prípade nariadenia ústavnej starostlivosti musí byť tiež splnená podmienka, že nie je možné zverenie maloletého dieťaťa do pestúnskej alebo náhradnej osobnej starostlivosti. Ústavná starostlivosť je jednou z foriem náhradnej starostlivosti, ktorá má voči iným formám náhradnej starostlivosti subsidiárny charakter, teda náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Nariadenie ústavnej starostlivosti je vždy krajným a výnimočným opatrením a súd je povinný skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti, keďže práve zdravé rodinné prostredie je najvhodnejším prostredím pre riadnu výchovu detí.

41. Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či už ju budú uskutočňovať verejné alebo súkromné zariadenia sociálnej starostlivosti, súdy, správne alebo zákonodarné orgány. Ustanovenie § 44 ods. 4 Zákona o rodine, ako základné kritérium pri rozhodovaní súdu o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, ustanovuje záujem maloletého dieťaťa. Záujem dieťaťa treba chápať čo najextenzívnejšie. V záujme maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia,

stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, aby bol jeho majetok spravovaný s náležitou starostlivosťou a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch.

42. Súd po vykonanom dokazovaní zhodnotil všetky rozhodujúce skutočnosti a je toho názoru, že vzhľadom na prednosť náhradnej osobnej starostlivosti pred ústavnou starostlivosťou, je zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky v najlepšom záujme maloletých detí.

43. Maloletá O. a H. spolu s ich maloletými bratmi F. X. a O. X. boli po smrti matky v starostlivosti otca. V rodine boli vykonávané opakované šetrenia zo strany ÚPSVaR Malacky, s cieľom dohliadať na výkon starostlivosti o maloleté deti. Vzhľadom na to, že otec prestal vykonávať riadnu starostlivosť o maloleté deti a vznikla dôvodná obava, že zdravie a život maloletých detí môže byť ohrozený, boli maloleté deti O. a H. okamžite na základe neodkladného opatrenia umiestnené do Detského domova X. (uznesenie č.k. 9PPOm/1/2018-13 zo dňa 22.06.2018). Otec si svoje rodinné a bytové podmienky neupravil a nad maloletými deťmi bola nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonávala zo začiatku v Centre pre deti a rodiny X., neskôr, boli deti na základe súdneho rozhodnutia premiestnené do Centra pre deti a rodiny Malacky, aby boli v blízkosti otca, ktorý žije v F. Q. a ktorý mal záujem deti v centre navštevovať. V súčasnosti otec maloleté deti navštevuje v centre sporadicky, udržuje telefonický kontakt s maloletou O.. Na výživu maloletých prispieva nepravidelne, má dlh na výživnom. V konaní sa vyjadril, že súhlasí, aby boli maloleté deti zverené do starostlivosti navrhovateľky, ktorá je dcéra jeho sestry.

44. Súd po vykonanom dokazovaní zhodnotil všetky rozhodujúce skutočnosti a je toho názoru, že zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky je v danom prípade v záujme maloletých detí. Navrhovateľka sa o maloleté deti dlhodobo zaujíma, chce im poskytnúť domov, robí všetky kroky k tomu, aby jej boli zverené do starostlivosti. Pravidelne ich navštevuje a berie si maloleté deti z CDR na krátkodobé pobyty. Podľa doložených správ sa maloleté deti vracajú od navrhovateľky spokojné. Maloletá O. sa v rámci pohovoru opakovane vyjadrila, že spolu so sestrou chce žiť s navrhovateľkou a je pripravená odísť z CDR. V dôsledku svojich diagnóz (detská mozgová obrna, detský autizmus) sa nevie maloletá H. vyjadriť k tomu, či chce byť v starostlivosti navrhovateľky. S poukazom na silné citové puto sestier, nie je vhodné ich rozdelenie. Okrem toho z vyjadrení O. vyplýva, že navrhovateľka aj za pomoci svojej matky (otcovej sestry) starostlivosť o obe maloleté deti zvláda. Navrhovateľka prejavila záujem o starostlivosť o obe sestry uvedomujúc si ich zdravotný stav, ako aj skutočnosť, že zostanú odkázané na jej starostlivosť aj po dosiahnutí plnoletosti. Matka maloletých detí zomrela a otec nevie zabezpečiť maloletým riadnu starostlivosť. Je preto nepochybne v záujme maloletých detí, aby boli v čase, keď starostlivosť nie je schopný alebo ochotný zabezpečiť ich otec, zverené do osobnej starostlivosti práve navrhovateľke, ktorá je pre maloleté deti blízkou osobou, má s nimi vytvorené citové väzby a preukázala, že má skutočný záujem a je spôsobilá zabezpečovať riadnu starostlivosť o obe maloleté deti.

45. Výhrady, ktoré kolízny opatrovník uvádzal vo vzťahu k zvereniu do starostlivosti navrhovateľky, súd nevyhodnotil ako dôvodné. Maloleté deti síce majú vzťah aj k sestre alebo k matke, táto však na rozdiel od navrhovateľky, neprejavila iniciatívu, aby jej maloleté deti boli do starostlivosti zverené. Aj napriek nie ideálnym vzťahom v rodine, súd bez ďalšieho nemá na základe čoho prijať záver, že by navrhovateľka mala v úmysle brániť kontaktu maloletých detí s rodinou matky. Čo sa týka návštevy školy, navrhovateľka reflektovala na výhrady kolízneho opatrovníka a v mieste svojho bydliska zabezpečila zariadenie (terapeutickú dielňu), ktoré môžu maloleté deti s ohľadom na svoj zdravotný stav navštevovať. Navrhovateľke nemožno uprieť úprimný záujem o obe deti a snahu, aby maloleté deti mohli byť vo svojej rodine, a to aj po dosiahnutí plnoletosti a neputovali z Centra pre deti a rodiny do zariadenia sociálnych služieb pre dospelých. Navyše kolízny opatrovník svoj postoj prehodnotil a so zverením maloletých detí do starostlivosti navrhovateľky nakoniec súhlasil.

46. Navrhovateľka spĺňa všetky zákonom ustanovené predpoklady a podmienky k výkonu osobnej starostlivosti o maloleté deti. Súd počas konania nezistil skutočnosti, ktoré by bránili zvereniu maloletých detí do starostlivosti navrhovateľky. O maloleté deti sa vie riadne postarať a poskytnúť im zdravé a stabilné rodinné prostredie. Zdravotný stav navrhovateľky je podľa doloženej lekárskej správy dobrý, je spôsobilá na právne úkony, žije usporiadaným spôsobom života a jej rodinné a sociálne prostredie je vyhovujúce na výchovu maloletých detí. Náhradná osobná starostlivosť má prednosť pred

starostlivosťou ústavnou a keďže v prípade maloletých detí je tu navrhovateľka, ktorá chce deťom poskytovať osobnú starostlivosť, súd vzhľadom ako dôvodné zveriť maloleté deti do jej náhradnej osobnej starostlivosti a nariadenú ústavnú starostlivosť zrušiť. Súd preto po zohľadnení osobných pomerov navrhovateľky, jej zdravotného stavu, rodinných väzieb k maloletým deťom a jej komplexného postoja k zabezpečovaniu starostlivosti o maloleté deti, návrhu na zverenie maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti vyhovel.

47. Keďže zverením maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti nezaniká vyživovacia povinnosť rodičov k dieťaťu, súd určil otcovi povinnosť prispievať na výživu každého z maloletých detí s poukazom na § 45 ods. 8 Zákona o rodine na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky. Čo sa týka výšky výživného, súd nevidel dôvod meniť jeho výšku a ponechal výšku výživného, tak ako bola upravená v poslednom rozhodnutí súdu, keďže pomery otca sa nezmenili, podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni otec dlhodobo nie je evidovaný ako zamestnanec a má ďalších 6 vyživovacích povinností. Podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni otec žiadne dávky sociálneho poistenia nepoberá. Súd preto ako dôvodné vzhľadom ponechať otcovi maloletých detí vyživovaciu povinnosť v zákonnej minimálnej výške, ktorú sú povinní každý jednotlivito platiť bez ohľadu na ich schopnosti a možnosti, teda vo výške 30 % zo sumy životného minima na neplnoleté, nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne.

48. Súd poznamenáva, že suma životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa je stanovená zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime. Výška súm životného minima je potom každý rok s účinnosťou od 01.07. stanovená opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny. Keďže sa sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa k 01. júlu každoročne menia, súd do výroku rozhodnutia dal percentuálne určenie. Toho času je suma životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa určená vo výške 122,77 Eur mesačne, z toho 30 % činí sumu 36,83 Eur.

49. Vzhľadom na to, že súd rozhodol o zverení maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, zrušil nariadenú ústavnú starostlivosť s poukazom na ust. § 55 ods. 3 Zákona o rodine.

50. O trovách konania rozhodol súd s poukazom na ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky, písomne v 4 vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolaie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 44 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona - zákon č. 233/95 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), ktorá môže byť vykonaná spôsobmi uvedenými týmto zákonom (§ 62 a nasl. zákona č. 233/95 Z. z.). Ak ide o rozhodnutie vo veciach starostlivosti o maloletého, styku s maloletým alebo inej ako peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorý môže byť uskutočnený spôsobom ust. zákonom č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (§ 370 a nasl. C.m.p.).